

PRESSITEADE nr 78/26

Luxembourg, 4. juuni 2026

Euroopa Kohtu otsus liidetud kohtuasjades C-722/23 ja C-91/24 | [Rugu ja Aucroix]¹

Liikmesriik, kes keeldub Euroopa vahistamismääruse täitmisest kinnipidamistingimuste tõttu vahistamismääruse teinud liikmesriigis, peab tegema kõik endast oleneva, et vabadusekaotuslik karistus viidaks täide tema territooriumil

Nii välditakse tagaotsitava karistamata jäämist

Belgia ametiasutused keeldusid täitmast kahte Euroopa vahistamismäärust põhjusel, et kinnipidamistingimuste tõttu vahistamismääruse teinud liikmesriikides võib tekkida oht, et tagaotsitavaid koheldakse ebainimlikult või alandavalt. Euroopa Kohus, kellele Belgia kassatsioonikohus esitas küsimuse, kas sellisel juhul on Belgia kohustatud vabadusekaotusliku karistuse oma territooriumil täide viima, vastas, et Euroopa vahistamismäärust täitev riik peab selleks tegema kõik endast oleneva. Nimelt tuleb vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneval sisepiirideta alal vältida asjaomaste isikute karistamata jäämist.

Rumeenia ja Kreeka õigusasutused tegid vastavalt Rumeenia kodaniku ja Belgia kodaniku suhtes, kes mõlemad elavad Belgias, Euroopa vahistamismäärused vabadusekaotuslike karistuste täideviimiseks.

Belgia apellatsioonikohtud keeldusid vahistamismääruste täitmisest, kuna nende hinnangul võivad kinnipidamistingimused Rumeenias ja Kreekas seada tagaotsitavad ohtu, et neid koheldakse ebainimlikult või alandavalt.

Belgia kassatsioonikohus küsis Euroopa Kohtult, kas Belgia õigusasutus võib – või on tal kohustus – ise need karistused Belgias täide viia, et vältida süüdimõistetud isikute karistamata jäämist².

Euroopa Kohus otsustas, et sel juhul on Euroopa vahistamismääruse täitmisest keeldunud liikmesriigi õigusasutus kohustatud rakendama kriminaalasjades tehtava õiguslase koostöö teist vahendit, mis on liidu õiguses ette nähtud selliste kriminaalasjades tehtud otsuste tunnustamisel ja täitmisel, millega määratakse vabadusekaotuslikud karistused või vabadust piiravad meetmed³, et tagada karistuste täideviimine oma territooriumil.

Õigusasutus on kohustatud aktiivselt püüdma tagada, et tagaotsitav ei jääks selle keeldumise tõttu karistamata. Selleks võetavate meetmete osas meenutas Euroopa Kohus, et Euroopa vahistamismääruse toimimise tagamiseks peab lojaalse koostöö kohustus leidma rakendust vahistamismäärust täitvate ja vahistamismääruse teinud õigusasutuste dialoogis.

Seda silmas pidades peavad need kaks õigusasutust kriminaalasjades tõhusa koostöö tagamiseks järgima vastastikuse usalduse ja vastastikuse tunnustamise põhimõtteid. Nii peab Euroopa vahistamismäärust täitev liikmesriik omal algatusel taotlema, et Euroopa vahistamismääruse teinud liikmesriik edastaks talle kohtuotsuse, millega mõisteti karistus, mis andis aluse Euroopa vahistamismääruse tegemiseks, ja tagama karistuse täideviimise oma territooriumil. Euroopa Kohus täpsustas, et on avalikes huvides, et karistus viidaks täide vahistamismäärust täitvas liikmesriigis, et tagaotsitav ei jääks karistamata.

Lõpuks, kuigi vabadusekaotusliku karistuse täideviimiseks muus liikmesriigis kui see, kus karistus mõisteti, on üldjuhul nõutav asjaomase isiku nõusolek, tuletas Euroopa Kohus meelde, et see ei ole alati nii. Ta rõhutas, et nõusolek ei ole

nõutav muu hulgas juhul, kui sisuliselt selgub, et tagaotsitav lahkus selle liikmesriigi territooriumilt, kus ta süüdi mõisteti, et püüda karistuse täideviimisest pääseda.

MÄRKUS: Eelotsusetaotlus võimaldab liikmesriikide kohtutel taotleda kohtuvaidluste lahendamisel Euroopa Kohtult liidu õiguse tõlgendamist või liidu õigusakti kehtivuse üle otsustamist. Euroopa Kohus ei lahenda riigisisest kohtuvaidlust. Kohtuasja lahendamine kooskõlas Euroopa Kohtu otsusega on liikmesriigi kohtu ülesanne. Euroopa Kohtu otsus on ühtlasi siduv ka teiste liikmesriikide kohtutele, kes lahendavad sarnast probleemi.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

Kohtuotsuse [terviktekst ja kokkuvõte](#), juhul kui see koostatakse, on CURIA veebisaidil alates otsuse kuulutamise päevast.

Täiendavat teavet annab Stefaan Van der Jeught, ☎ (+352) 4303 2170

Kohtuotsuse kuulutamisest saab pildisalvestisi „[Europe by Satellite](#)“ kaudu ☎ (+32) 2 2964106

Hoiame ühendust!

¹ Kohtuasjadel on väljamõeldud nimed. Need ei vasta ühegi menetlusosalise tegelikule nimele.

² Euroopa Kohtul paluti tõlgendada nõukogu 13. juuni 2002. aasta [raamotsuse 2002/584/JSK](#) Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta teatavaid sätteid.

³ Nõukogu 27. novembri 2008. aasta [raamotsus 2008/909/JSK](#) vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamise kohta kriminaalasjades tehtud otsuste suhtes, millega määratakse vabadusekaotuslikud karistused või vabadust piiravad meetmed, nende Euroopa Liidus täideviimise eesmärgil.